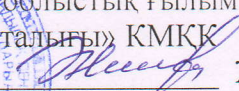

ҚАРАЛДЫ:

Абай облысының білім басқармасы ММ
«Дарындылық пен қосымша білім беруді
дамытудың облыстық ғылыми-әдістемелік
«Дарын» орталығы» КМҚК
ғылыми-әдістемелік кеңесінің отырысы
№ 3 хаттама «_31_» тамыз 2026 ж

БЕКІТІЛДІ:

Абай облысының білім басқармасы ММ
«Дарындылық пен қосымша білім беруді
дамытудың облыстық ғылыми-әдістемелік
«Дарын» орталығы» КМҚК
директоры Ж. Ныязбекова
«_31_» _____ 2026 ж

Мектепке дейінгі ұйымдардың тәрбиеленушілеріне және жалпы орта білім беретін мектептердің 1-11 сынып оқушыларына арналған «Үш Бәйтерек» облыстық шығармашылық конкурсын өткізу туралы ЕРЕЖЕ

1. Жалпы ереже

- 1.1. «Үш бәйтерек» облыстық шығармашылық конкурсының Ережесі (әрі қарай – Ереже) конкурсты ұйымдастыру және өткізу тәртібін анықтайды (әрі қарай – конкурс);
- 1.2. Конкурсты Абай облысының білім басқармасы «Дарындылық пен қосымша білім беруді дамытудың облыстық ғылыми-әдістемелік «Дарын» орталығы» КМҚК (бұдан әрі – «Дарын») өткізеді;
- 1.3. Конкурс жайлы барлық ақпараттар abaidaryn.kz сайтында жарияланады;

2. Конкурстың мақсаты мен міндеттері

- 2.1. Мақсаты: мектепке дейінгі ұйымдардың тәрбиеленушілерін және жалпы орта білім беретін мектептердің 1-11 сынып оқушыларын Сәкен Сейфуллиннің, Ілияс Жансүгіровтың, Бейімбет Майлиннің шығармаларымен таныстыру;
- 2.2. Оқушылардың шығармашылық қабілеттерін дамыту және шыңдау.

3. Өткізілу тәртібі

- 3.1. Конкурстың өту мерзімі 2026 жылдың 29 қазаны.
Конкурсты өткізу үшін ұйымдастыру комитеті және қазылар алқасы құрылады.
Ұйымдастыру комитетінің міндеттері:
 - конкурсты ұйымдастыру және өткізу туралы Ережені дайындап, бекітеді;
 - конкурстың өтетін күнін белгілейді;
 - конкурсқа қатысушылардан тапсырыс жинайды;
 - іс-шараның нәтижесін шығарып, қорытынды ақпаратты әлеуметтік желілерде жариялайды;
 - жеңімпаздарды марапаттайды.
- 3.2. Қазылар алқасы:
 - конкурс ережесіне сәйкес материалдарды әділ бағалайды;
 - әр қатысушының жұмысына талдау жасайды;
 - бағалау критерийлері бойынша ұпай қойып, қорытындысын шығарады;
 - жеңімпаздарды анықтайды және олардың жұмыстарын негіздеп түсіндіреді;
 - қорытынды ақпаратты конкурс ұйымдастырушыларына тапсырады;

4. Конкурсқа қатысушылар және оның шарттары

- 4.1. Конкурсқа облыстың білім беру ұйымдарының тәрбиеленушілері мен мектеп оқушылары қатыса алады. Қатысу ерікті.

4.2. Қатысу жарнасы 2000 (екі мың) теңге.

4.3. Мектепке дейінгі ұйымдардың тәрбиеленушілерінің тілдік инстинкттерін дамыту үшін жоғарыда 2.1 тармақта көрсетілген ақындардың қол жетімді шығармаларын бейнелеуі. Бала салған суретін қысқаша қызықты сөздермен өрнектеуі немесе өлеңнен үзінді жаттауы бағаланады (видеоролик 2-3 минутқа дейін);

4.4. 1-4 және 5-8 сынып оқушылары жоғарыда 2.1 тармақта көрсетілген ақындардың шығармаларын (немесе үзіндісін) жатқа мәнерлеп оқиды; Өлеңді оқу барысында оқушының дауыс интонациясы арқылы автордың ойын білдіруі, мазмұндық ой екінін дұрыс қоя білуі, оқығанды түсініп, кейіпкердің көңіл-күйін сезіне оқи білуі бағаланады (видеоролик 3-5 минутқа дейін);.

5. Шығармашылық конкурстарда видеоматериалдарға қойылатын талаптар

5.1. Формат және техникалық сипаттамалар:

- Видео форматы: .mp4, .mov, .avi
- Бейне сапасы: кемінде HD (1280x720), ұсынылатын – Full HD (1920x1080);
- Дыбыс сапасы: анық, шусыз (микрофонмен жазылғаны құпталады);

5.2. Мазмұнға қойылатын талаптар:

- видео авторлық жұмыс болуы тиіс (плагиатқа жол берілмейді);
- мазмұны конкурс тақырыбына сай болуы керек;
- этикалық нормаларға сәйкес келуі: бейәдеп сөздер, зорлық-зомбылық, кемсітушілік және діни/саяси насихат болмауы керек;
- видеоға адамдар түсірілсе, олардың рұқсаты алынуы қажет.

5.3. Монтаж және көркемдік безендіру:

- видео кәсіби немесе әуесқой түрде түсірілуі мүмкін, бірақ мазмұны мен идеясы жақсы ашылуы тиіс;
- артық эффектілер мен ұзақ кіріспе болмағаны жөн;
- Субтитр (оқыту тіліне байланысты): қазақ немесе орыс тілдерінде, анық оқылатын шрифтпен, шығарма авторы және атауы ғана көрсетіледі.

5.4. Файл атауы және жіберу тәртібі:

- Файл атауы: Автордың фамилиясы, аты_Байқау атауы_сыныбы.mp4 (мысалы, Айдосұлы Айдын_Үш бәйтерек_7 кл.mp4);
- Видео белгіленген мерзімге дейін ұйымдастырушыға жіберілуі тиіс (YouTube сілтеме немесе пошта арқылы қабылданады – Ватцап арқылы қабылданбайды, нақты ережеге сай).

5.5. Қосымша талаптар (қажет болған жағдайда):

- қысқаша сипаттама қоса берілуі мүмкін (видео идеясы туралы 2-3 сөйлем);
- видео ішіне автор туралы жеке мәліметтер енгізілмеуі тиіс;
- егер музыка пайдаланылса, ол авторлық құқықты бұзбайтын болуы керек (авторлық музыка, рұқсат етілген аудиокітапханадан алынған тректер және т.б.)

6. Эссе жазу.

6.1. Оқушы эссенің тақырыбын төменде берілген тақырыптардың ішінен біреуін таңдап алады. 9 сынып оқушылары – 150-170 сөз; 10-11 сынып оқушылары үшін 180-200 сөз;

6.2 Эссе тақырыптары:

- «Үш бәйтерек – ұлт рухының үш тірегі»
- «Сәкен, Илияс, Бейімбет – бір дәуірдің үш шоқтығы»
- «Қалам мен күрестің иелері: Үш алып тұлға тағылымы»
- «Үш бәйтерек – ұлттық әдебиеттің мәңгі биігі»

6.3 Бағалау критерийлері:

- оқушының жеке көзқарасты
- теоретикалық негіздеме және фактілі дәлелдер (аргументтер);
- терминдерді және цитаталарды келтіру;
- сыни ойлау негізінде әртүрлі көзқарастарды мысалға алу;
- логикалық заңдылықтың сақталынуы;
- салыстыру және қорытындылау әдістерін қолдану;
- сауаттылық (орфографиялық, грамматикалық және стилистикалық);
- авторларға сілтеме жасауы;
- академиялық адалдықты сақтау.

Ескерту: эсседе зерттеген мәселе бойынша қатысы, оны дәлелдеу, өзіндік қасиет және жаңаша ойлау бағаланады.

6.4. Эссенің жазылу жоспары

Кіріспе (эссенің шамамен 20 % көлемі). Тақырыптың мәні, логикалық және стилистикалық байланысқан бірқатар құрылымдары кіреді. Бұл кезеңде, ізденуші зерттеу барысында жауап іздеген сұрақты дұрыс қоюы өте маңызды, ал әрі қарай жауапты растайтын дәлелдердің реттілігі қажет. Мысалы, мына сұрақтарға жауап іздеуі мүмкін: «Мен ашатын тақырып қазіргі кезде маңызды ма?», «Менің ойымша тақырыпқа қандай түсініктер енуі мүмкін?» және т.б.

Негізгі бөлім (эссенің шамамен 70 % көлемі). Таңдаған мәселе және негізгі сұрақты қарау теориялық және практикалық негіздерін қамтиды. Осы бөлімде дәлелдер мен талдаудың дамуын болжайды, сонымен қатар, тақырып бойынша өз ұстанымына басқа дәлелдер мен ұстанымдарды негіздеу қажет. Эссенің негізгі мазмұны осында. Сондықтан, маңыздысы тақырыпшалар негізінде дәлелдемелердің жүйеленуі (логикалық мәліметтерді қолдану немесе ой толғаулар) жүзеге асады, яғни ұсынылған дәлелдемелердің немесе талдауды негіздеу қажет.

Қорытынды бөлім (эссенің шамамен 10 % көлемі). Бұл бөлімде – тақырып бойынша дәлелді қорытынды мен жинақтау. Эссені қорытындылайды немесе негізгі бөлімде айтылғанды мәні мен мағынасын тағы да анықтайды. Қорытындыны құрастыру үшін ұсынылатын әдістер: қайталау, суреттеу, цитата, әсерлі дәлелдеу. Қорытынды бөлімін толықтыратын өте маңызды элементті ұстануы арқылы орындалуы мүмкін, басқа мәселелермен байланысын жоққа шығармай, зерттеудің (импликация) қолдануына сілтеме беру. Эссенің басында айтылған мәселе бойынша не деуге болады? деген сұраққа жауап болу қажет.

7. Қорытынды шығару және жеңімпаздарды марапаттау

7.1. Конкурс қорытындысы бұқаралық ақпарат құралдарында жарияланады.

7.2. Бағалау критерийлері (әрбір критерий бойынша ең көп балл санын және Байқау бойынша жалпы баллды көрсету).

7.3. Конкурс жеңімпаздарының саны байқаудың әр номинациясының қатысушыларының жалпы санының 45 пайызын құрайды. Жеңімпаздар I, II және III дәрежелі дипломдармен марапатталады. Дипломдар саны мынадай пропорцияға сүйене отырып айқындалады: жеңімпаздар санының 50%-ы III дәрежелі дипломдармен, 30%-ы II дәрежелі дипломдармен, 20%-ы I дәрежелі дипломдармен марапатталады. Егер бірнеше қатысушы қажетті ең төменгі деңгейге сәйкес бірдей балл жинаса, қазылар алқасының шешімі бойынша жеңімпаздар саны көбейтіледі.

7.4. Барлық қатысушыларға қатысқанын растайтын сертификат беріледі.

7.5. Әр номинация бойынша жеңімпаздар I, II, III дәрежелі дипломдармен марапатталады. Дипломдарды <https://abaidaryn.kz/> сайтынан жүктеледі.

8. Конкурса қатысу шарты

Конкурса қатысу үшін төлемақы жүргізгені туралы түбіртек, 1-қосымшада көрсетілген өтінім және конкурс материалдары (видео, А4 форматтағы қағазға қаламмен жазылған эссе сканерден өткізіледі) бір папкада 2026 жылғы 27 қазанға дейін gauhar.ino@inbox.ru электронды поштасы арқылы «Конкурс материалдары» белгісімен қабылданады.

Төлем реквизиттері:

«Абай облысының білім басқармасы» ММ «Дарындылық пен қосымша білім беруді дамытудың облыстық ғылыми-әдістемелік «Дарын» орталығы» КМҚК.

БИН 221240039001

ИИК KZ 54601A261002052351

Наименование Банка: АО «Народный Банк Казахстан»

БИК Банка: HSBKKZKX

КБЕ 16

КНП 859

Төлем мақсаты: «Үш Бәйтерек» оқуына

1. Kaspi.kz тіркелу;
2. «Төлемдер» бөлімі;
3. «Білім»;
4. «Қосымша білім беру»;
- 5) «Абай облысы ББ «Дарын орталығы» (Семей қаласы, Қайым Мұхамедханов көшесі, 8);
- 6) қатысушының деректерін және төлем сомасын енгізу;
- 7) төлем әдісін таңдау (Kaspi Gold, Kaspi депозит, Kaspi әмиян, несие картасы);
- 8) төлем жасау.

Конкурстың қорытындысы 10 қарашаға дейін <https://abaidaryn.kz/> сайтында жарияланатын болады.

Байқау нәтижелері қайта қаралмайды және апелляциялық комиссия құрылмайды;

Байқауға қатысуға өтінім

Р / С	Оқушының аты-жөні (толық)	Аудан/кала	Мектебі	Сын ып	Оқыту тілі	Жетекшінің аты-жөні (толық)	телефон номері (ватсап)	Электронды пошта